

„EDINOST“
 izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrških in sobotnih**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece 3.— 4.50 za pol leta 6.— 9.— za vse leto 12.— 18.—
 Naročnice je plačevati naprej na naročbo brez priložne naročnice se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulice Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravnštvo* ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprište reklama sije se proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„7 edinosti je moč“.

VABILO

na javni narodni shod,

ki ga sklicuje politično društvo „Edinost“

v dvorani gostilne „Bralnega društva“ pri Sv. Ivanu
 v nedeljo dne 1. novembra 1896. ob 3. uri popoldne

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Prečitavanje zapisnika zadnjega shoda na Proseku.
3. Utemeljevanje resolucije radi osnutja okrajnega glavarstva za tržaško okolico.
4. Eventuelni predlogi.

Tržaški in okoličanski Slovenci!

Sedaj vam je prilika, da pokažete svoje zanimanje za javne stvari Vaše občine, in po tem takem tudi za svoj lastni blagor. Vsakemu bode prilika, da pove, kar mu je na srcu. Politično društvo „Edinost“ bode sklicevalo zaporedoma shode po okolici, a okoličanom je dolžnost, da se v velikem številu udeleže teh shodov in da posežejo tudi v razpravo, kajti le tako izvedo bodoči poslanci, česa želijo in zahteva ljudstvo.

Odbor političnega društva „Edinost“.

Javni shod na Proseku.

(Zvršetak.)

Za poslancem Ivanom Nabergojem se je oglasil za besedo odvetnik dr. M. Pretner. Govoril je približno tako-le:

Dovolite mi, da spregovorim tudi jaz par besed, ker so mi dobro znane razmere tu in drugod. Okolica je del tržaške dežele. To je dejstvo, katerega ne moremo spremeniti. Zato pa tudi nam ne more biti namen, da bi hoteli okolico ločiti od Trsta. Vprašanje je tu drugačno: ali hoče okoličan živeti v senci zvonika sv. Justa svobodno, ali pa kakor hlapec? Vidite, da vam ukazujejo ljudje, ki so prišli od Bog vé kje, ki torej ne poznajo ne vas, ne vašega kraja, ne vaših razmer, ki ne poznajo ničesar. Domačini so tu k večjemu poljaki čuvaji! Višje se ne more popeti okoličan na svoji lastni zemlji. Kako pa je drugod, v drugih pokrajinah? Poglejte le v sosednjo deželo gorjsko, v bližnjo občino Zgonik! Tam si sami volijo svojega župana, in sami nadzorujejo svoje občinsko gospodarstvo. Tu pa ukazuje le magistrat in ti okoličan — molči! Okoličani bi morali delati na to, da bi si sami volili župane ali načelnike, kakor so jih nekdanj in kakor se to godi povsod drugod v državi. § 26 mestnega štatuta sam dovoljuje podžupane posamičnim vasem okolice; te naj bi si volili občani sami; in ti možje, neodvisni in izvo-

ljeni od ljudstva, naj bi bili nekaki posredovalci med okolico in tržaškim županom, oziroma mestno občino! Tako ne bi trebali nikakih komisarjev za okolico. Sedanji komisariji stanejo mnogo denarja, dočim bi se po okolici gotovo našli požrtvovalni in rodoljubni možje, ki bi radi brezplačno opravljali ta častni posel. Potem se tudi občinski denar ne bi porabljal za take stvari, kakor se porablja sedaj, ampak za druge resnične potrebe. Sedaj se slabo skrbi za okolico. Koliko je n. pr. „gmajne“, do katere nimate nikake pravice, da-si je na vaših tleh!

To bi smeli zahtevati okoličani. No, danes ne zahtevamo niti toliko, danes zahtevamo manje. Za sedaj zahtevamo le, da vlada odzame magistratu takozvani preneseni delokrog. Ali to je čudno: drugod se občine morajo boriti za kolikor večjo samostojnost; tu pa imamo redki slučaj, da država sama rada prepušča svojo lastno moč občini, da torej vlada noče imeti oblasti v svojih rokah, da-si bi tako zahtevala korist države. Ako torej zahtevamo mi, da se magistratu odzame preneseni ali izročeni delokrog, je ta naša zahteva patrijotična in noben minister bi se jej ne smel upirati. Resolucija polit. društva „Edinost“ za osnutje okrajnega glavarstva je torej vredna vsega priporočila. S tem, da vsprejmemo to resolucijo, pokažemo, da smo ne le dobri Slovenci, ampak tudi dobri Avstrijci! (Živahno odobravanje.)

„Bog čuvaj! Jaz poznam le lepo gospo predstojnico in nič drugega. Pa kakor je ta dama vrlo zabavna, slast mi je krajšati si čas kraj nje. Ona boluje na srečo na aristokratiški bolezni migrene, a jaz sem iz kmečkega rojstva in ne umejem plešati. Les extremes se touchent. Izvolite, tu je moja roka.“

Lovro je sproved mlado gospo do glasovirja. Malvina je séla.

„Kaj naj igram, kaj naj pevam?“

„Vse po vaši volji, milostiva gospa.“

„Mar Schubertovo pesem? Ne, ne! Vem, da vam Nemci niso ljubi. Hočete-li Prešernovo „Luna sije“?“

„V tem hipu ne bi mogel slušati teh pesniških vzdihljejev.“

„Torej?“ udarila je predstojnica nekako jezno po glasovirju.

„Ritornel iz „Rigoletta“.“

„Ha, ha, ha“, zasmejala se je Malvina, „Bog

Tajnik pol. društva Makso Cotič: Dovolite mi, da vam tudi jaz navedem jeden izgled, kako se postopa v naši okolici, kako se dela na to, da bi se ista poitalijančila. Poročalo se mi je namreč te dni o nastopnem slučaju: V neki vasi okolice — za sedaj hočem zamolčati imena — je hotela neka mati vpisati svojega otroka v šolo. Dotični voditelj jo je vprašal: kako hočete, ali naj ga vpišem v slovenski ali v italijanski oddelek? Mati je odgovorila: jaz bi deklico raje vpisala v italijanski oddelek, ali ona hoče v slovenski! Hitro je bil vodja pri roki z dobrim poukom: Kaj bode ukazoval otrok, vi ste njega mati, vi ukazete — in vpisal je otroka v italijanski oddelek! V tem slučaju je torej veljala želja materina.

Še istega dne pa se je obrnila bržola. Privela je druga mati svojega otroka k istemu voditelju. Zopet vprašanje: ali v slovenski ali italijanski oddelek? Odgovor je bil ravno nasprotno kakor gori: otrok hoče v italijanski oddelek, a jaz bi ga rada dala v slovenski. — In zopet je bil hitro pri roki g. voditelj se svojim poukom: Pustite otroka, kamor ga vleče srce! (Smeh in viharna veselost.) In vpisal je otroka — v italijanski oddelek.

V tem drugem slučaju ni več ukazala mati, ampak „volja“ otroka je odločila. Ti voditelji padajo res vedno na mehko stran, kadar vpišujejo otroke v šolo: če hoče mati, da se vpiše otrok v italijanski oddelek, tedaj velja materina, če pa otroka „vleče srce“ v italijanski oddelek, tedaj pa velja otrokova! (Ponovna veselost.) Vi se smejete in stvar je res smešna, ali vendar britko resna za našo narodnost. Povdariti sem torej hotel, da tudi v šolskem obziru bi bilo jako potrebno, da pride država do nekoliko večjega upliva, nego ga je imela do sedaj. (Odobravanje.)

Na to se je oglasil volilec in posestnik Jos. Balanč: Najbolji vzrok, da prosimo za osnutje okrajnega glavarstva, smo dobili že danes osem dni. Kajti samo okolnost, da je bilo na dnevnem redu utemeljevanje resolucije za okrajno glavarstvo, je bila menda vzrok, da so nas razpustili. Magistrat nasprotuje torej tej nakani. A uprav zato, ker nasprotuje magistrat, mora stvar biti dobra za nas! Oni se vedno bahajo, koliko da žrtvujejo za okolico. V reanici pa plačujemo veliko več, nego nam občina daje. Ako menijo, da smo jim na škodo, ako nas res nočejo, zakaj pa

vam odpusti ta greh! Bodi po vašem“. Prebiraje tipke naglo, zapela je lepim, vznesenim glasom:

„La donna è mobile
 Qual piuma al vento.
 Muta d'accento
 E di pensier!“

Lovro se je nasmehnil in je nadaljeval deklamovanje polglasno:

„Sempre amabile
 Leggiadro il viso
 In pianto ed in riso.“

„E — menzogner! Živeli! To vam gre od srca!“

„Fernande!“ vskliknila je Malvina, poskočivši razsrjevo.

„Kaj zapovedaš, duša?“ oglasil se je hitro predstojnik.

„Pojmo domov. Lahko noč, gospod Lovro.“ Poklonila se je na lahko in odšla z možem.

„Klanjam se gospa predstojnica“, se je poklonil tudi Lovro. (Pride še.)

PODLISTEK.

18

Prijatelj Lovro.

Črtica po resnici. — Spisal August Šenoa. Prevel C—č.

„Ali tudi trnje nima duše“, dodala je Malvina, „ker zna raniti človeka do duše.“

„Trn je prosta rastlina, prezirana od vsakogar; morda se maščuje nad svetom se svojo ostrino, ker jo je isti zavrgel popolnoma“, odvrnil je Lovro.

„Jaz ne razumem od vsega tega, duše mi, niti mrvice. Ma foi, nič!“ nasmejale se je predstojnik skozi nos. „Vajina rastlinska razprava mi je gola zagonetka. Razpravita stvar, kakor je vama drago, jaz si umivam roki, pa pojdem skunit čašo čaja.“ Gospoda predstojnika ni bilo več.

„Bodljivi moj gospod“, započela je Malvina, „da vidite, da se vas ne bojim ni malo, tu je moja roka, popeljite me k glasovirju v drugi salon. Mar se bojite?“

nas ne izpuste?! (Klici na vseh straneh: Tako je!) Resnica je le ta, da mi plačujemo mnogo, a nimamo prav nobene pravice! In ker takemu razmerju mora biti enkrat konec, predlagam nastopno resolucijo:

Javni shod VI. okraja tržaške okolice dne 25. oktobra 1896. smatra sedanje upravne razmere v tržaški okolici neznosnimi in škodljivimi, toliko tržaški okolici, kolikor državnim interesom, in zato prosijo okoličani, zbrani na tem shodu, kakor avstrijski državljani, da blagovoli visoka c. kr. vlada odvzeti slavnemu mestnemu magistratu tržaškemu posle prenesenega in izročnega delokroga gledé okolice in ustanoviti posebno c. kr. okrajno glavarstvo za isto.

Predsednik Mandić: Želi še kdo besede k temu predmetu? Ker se ni oglasil nikdo, dajem na glasovanje po volilu Josipu Balanču predloženo resolucijo. Kdor je za to resolucijo, naj vzdigne roko! Vsi zborovanci so vzdignili roko kakor jeden mož, resolucija je bila torej sprejeta **soglasno!** (Ploskanja in živio-klici iz več sto žrl, da je moralo kar odmevati tja po kraški planjavi.)

Na vrsto je prišla zadnja točka dnevnega reda: eventuelni predlogi.

Na poziv predsednika se je oglasil odvetnik dr. M. Pretner:

Iz skušnje vemo in iz današnje razprave je razvidno, kako povsodi vlada laški vpliv. Videli in čuli smo, kako da je v upravi naše okolice odločilno vprašanje: kdo si, kako misliš, kateri stranki pripadaš, kako voliš? A sedaj so jeli to poitalijančevalno agitacijo presajati tudi na cerkvena tla. Povsodi vidimo le napadov na duhovnike, ako isti dajo le najmanje znamenje od sebe, da so sinovi slovenske narodnosti. Potem sledi navadno strupena debata tudi v mestnem zboru. Židje sodijo in obsojajo naše duhovnike. Taki dogodki se ponavljajo dan na dan. Vse to vtikanje italijanske javnosti v naše cerkvene zadeve ima le politiške namene. To nam je pokazalo tudi imenovanje župnika za župnijo rojansko. Dotični župnik je sam priznal te dni, da ne zna slovenski. Ali more župnik natančno spolnovati svoje dolžnosti, ako ne zna jezika svojih župljanov? Torej tudi cerkev bi hotela italijanska gospóda zlorabljati za politišne namene. Proci temu moramo protestovati, ker žali verski čut našega ljudstva. Predlagam torej resolucijo:

Zborovalci, zbrani na javnem shodu politišnega društva „Edinost“, protestujejo proti pogostemu napadanju katoliške cerkve in njenih duhovnov od strani mestnega zbora tržaškega in protestujejo posebno proti temu, da bi se zlorabila cerkev za poitalijančevanje v Trstu in okolici.

Tudi ta resolucija se je vsprejela soglasno.

Predsednik Mandić: S tem smo izcpili današnji dnevni red. Jaz moram le čestitati VI. okraju tržaške okolice, da je toli lepo zapričel našo akcijo za osnutje okrajnega glavarstva. Ako se izjavi VI. okraja istotako soglasno pridruži tudi vsa druga okolica, potem bode naš glas imponiral vladi, da ustreže nam in državnim koristim. Današnje zborovanje je najlepši dokaz, da smo mirni in da ne izzivljamo nikogar. Tu je zastopnik cesarske oblasti. (Viharno in demonstrativno ploskanje in živio-klici. — Komisar Gasser se zahvaljuje, dvignivši se s stola.) Njema bode poročati o shodu. Prosim ga, naj natančno pove vse, kar je videl, čul in opazal. Poroča naj, kako trezno in resno smo zborovali danes. Danes smo dokazali, da so zadnjič drugi postopali nezakonito. Proti svoji volji zbrali smo se danes na tem mestu. In da smo se mogli zbrati, zahvaliti moramo Onega, ki nas varuje svojo mogočno roko in ki nam je dal zakonov, da se smemo shajati. Pozivljam vas torej, da vskliknete z menoj trikratni „živio“ presvetlemu vladarju Franu Josipu I.!

Po tem pozivu je uprav zagromel trikratni „živio“.

Predsednik Matko Mandić: Zborovanje je zaključeno.

Zborovalci so se razšli mirno in v živih razgovorih.

Narodnost Istre.

Ker že naši nasprotniki z vso silo reklamujejo za-se to pokrajino istrsko, češ, da je to bila od nekdaj njihova last in da je Italijanom dolžnost delati na to, da v jednom stoletju ne bode nijednega Slovana več v Istri, vidi se nam umestno, da se spomnimo tu zanimive polemike, ki se je bila razplela nedavno temu med jednim prvih publicistov Italije, Atilijem Centelijem, in pa med urednikom tukajšnjega lista „Il Pensiero Slavo“.

Tudi Centelli trdi to isto, kar trde naši tukajšnji nasprotniki, pa s to razliko, da italijanski publicist rabi elegantni rapir in se bavi mirno besedo in argumenti, dočim je našim tukajšnjim srditežem priročen le lopar in jim mesto argumenta smizijo grožnja, laž in nasilje.

Čujmo, kako je urednik lista „Il Pensiero Slavo“ dovel ad absurdum vse, navidezno toli vabljive argumete publicista italijanskega!

Povod oni polemiki je dalo dejstvo, da je Centelli, opisujé razkritje spomenika Tartiniju, govoril o Istri nekoliko — po svoje. Urednik Jakić pa je v svojem listu odgovarjal na izvajanja Centellijeva. Na to je poslal Centelli uredniku Jakiću „odprto pismo“. V tem pismu je skušal dokazati svojo prvotno trditve, da je Istra italijanska po etnografski, zgodovini in zemljepisju. Prvo trditve hoče dokazati s stavbinskim slogom, ki je po vsej Istri italijanski in spominja na Italijo, ter iz sloga stavb sklepa na narodnost. Drugo trditve podpira s tem, da so Rimljani zasedli Istro, ker je tam bival sorodni jim narod, ki se je po okupaciji udal i rimskim šegam, a pozneje da se je vrgla Istra do brovceljno Benečanom v naročje. Tretjo svojo trditve, namreč italijanstvo Istre po zemljepisju, izvaja Centelli iz okolščine, da so krajevna imena italijanska in da na vsem svetu, v nobenem atlantu ali zemljepisni ročni knjigi ni najti slovenskih krajevnih imen. Zaključuje zmagovestno izrazom svojega prepričenja, da so na njegovi strani zgodovinarji in zemljepisci vsega sveta, na strani Jakićevi pa le kateri posamični geograf in zgodovinar iz jedne same dežele in iz najnovejše dóbe; za njim da so slavni, rušeči se spomeniki in dvajset stoletij plemenite zgodovine, na drugi strani pa ni niti jednega samega kamena. Centelli prihaja celó do trditve, da Italijani branijo svoje tradicije, svojo zgodovino, a Slovani da se ne zadovoljujejo s tem, da bi živeli v miru v onih delih Istre, kjer so naseljeni že od davna (da tempo), ampak hočejo, da bi si zasnovali nekako slovensko-hrvatsko kraljestvo ali cesarstvo, kateremu naj bila Istra obrebek. A predno bi se to zgodilo, da bi morali podreti vse hiše, uničiti arhitekturo, prekopati zemljo tako, da bi izgubila svojo naravno obliko, in uničiti vse atlante, zgodovine in zemljepisne knjige vsega sveta, a slednjič bi se upiral še zrak slovensko-pohrvačenim imenom, in „Kopar“ namesto „Capodistria“ ne bode odmeval nikdar. — Zadnji dokaz, katerega navaja Centelli, je pravi „trumpf“. Pravi, da je celó „Il Pensiero Slavo“ prisiljen izhajati v italijanskem jeziku, ako hoče, da ga ljudstvo umeje....

Na to „odprto pismo“ je odgovoril urednik Ant. Jakić v 35. letošnji številki svojega lista „Il Pensiero Slavo“ tako-le:

ODPRTO PISMO

ravnatelja „Pensiero Slavo“
vitezcu Atiliju Centelijju, publicistu
v Benetkah.

Presvetli gosp. Centelli!

Da pokažem najboljši objektivnost in da dokažem, v koliko čast si štejem uljudno Vaše pismo, požuril sem se, da sem je priobčil tu zgoraj.

Odgovarjam Vam takoj iz dveh razlogov: Prvič mi to velevala stvar, kateri je posvečen „Il Pensiero Slavo“; potem pa mi velevala to tudi obzir do odličnega tovariša, ki uživa toli zasluženega ugleda — do Vas, ki vsaj skušate biti objektivnim, dasi Vam se to ne posreča vselej. Vi torej, čestiti gospod tovariš, povrnivši se predmetu, skušate navesti novih dokazov v podkrepljenje trditve, da je Istra italijanska zemlja etnografski, zgodovinski in po zemljepisju.

Dozdeva se mi pa, da se Vaši dokazi ne dajo vzdržati pred nepristransko kritiko. Ako Vi ne oporekate temu, da je večina prebivalstva v Istri slovenska (hrvatsko-slovenska), kako morete

potem trditi, da je dežela italijanska? A Vi pravite, da mesta dajajo deželam obličje in značaj. Ta trditve je nekoliko prenaglena, v kolikor se dostaje našega slučaja. V prvi vrsti niso vsa mesta Istre italijanska. Vrh tega, čest. gosp. tovariš, velja Vaša trditve o mnogih takih mestih, katere Vi smatrate italijanskimi, le za zunanost in navideznost: so mesta, katera je poitalijančila le napačna politika.

Glejte! V Vaši Capodistria in v mojem Koprju je bil pred francoskim gospodarstvom samostan bratov, katere imenujemo mi „glagolaši“; to je bratov, ki so obredovali slovensko s slovensko liturgijo. In še dandanes se imenuje cel del tega mesta „Božedraga“ — pristno hrvatsko ime.

In vendar kljub temu imenu, ki govori tako jasno; kljub temu, da je bila slovenska liturgija vdomačena v mestu, kaže isto dandanes italijansko lice? In zakaj? Zato, ker mu je bila italijanizacija usiljena! (Pride še.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 30. oktobra 1896.

Državni zbor. Proračunski odsek je vsprejel točko dispozicijski fond s 25 proti 9 glasom. Proti so glasovali Mladočehi, Malorus Romančuk, 1 nemški nacionalce in 4 nemški liberalci. Ostali nemški liberalci so glasovali za dispozicijski fond. — Tu jih imate! Ali nismo rekli že pred par dnevi, kako bodo postopali nemško-liberalni invalidi?! Nekaj jih bode glasovalo proti že radi reputacije, drugi bodo pa glasovali za, ker bi drugače — ako bi namreč padla ta točka — ategnili priti do dogodkov, ki ne bi bili baš ljubi nemško-liberalnim maroderjem. Začetek koncu je že tu, razpuščenje zbornice pa bi bilo — konec koncu. Te vedo gospóda, za to so tako glasovali v odseku in istotako bodo glasovali v plenumu. Nemško-liberalni želodci niso za trdi kruh opozicije.

Shod pri Rebku. O tem shodu nam je došlo nastopno poročilo:

Na poziv podpredsednika društva „Sloga“ zbralo se je v nedeljo popoldne na Goričici pri Rebku okolo 600 mož, cvet vipavske doline. Zbranih je bilo največ županov, podžupanov in svetovalcev vseh občin, kakor tudi veljavnih in vplivnih mož krasne vipavske doline, med temi več duhovnikov in učiteljev. Zborovanja so se udeležili razun sklicatelja še sledeči poslanci: Grof Alfred Coronini-Kronberški in dr. Gregorčič, katera sta prišla zato navlaš z Dunaja, potem dež. poslanci dr. Rojic, dr. Tuma, profesor Berbuč in župan Klaučič; vlado je zastopal okrajni komisar Prinčič.

Ko je sklicatelj ob 3½ uri otvoril zborovanje, imenovali so navzoči vsklikom dr. Gregorčiča predsednikom shoda. Prvi je govoril šempaski župnik Grča obširno o delovanju slovenskih poslancev v minolem zasedanju deželnega zbora goriškega. V svojem, z mnogimi dovtipi zabeljenem govoru je rekel, da Lahji mislijo in govore, da smo se zbrali tukaj, da postavimo kandidata namesto umrlega kneza Hohenlohe, a motijo se; zbrali smo se jedino zato, da se pomenimo o naših lastnih zadevah. Njegov govor se je naslanjal na knjižico „Deželni zbor goriški“, v kateri je zabeleženo vse, kar zanima goriške Slovence, torej nam tudi ni potrebno, da bi dalje sledili govorniku. Omenimo samo še, da je govornik rekel, govoré o povišanju učiteljskih plač, da so slovenski poslanci storili, kar je bilo mogoče. Naj bi tudi laški učitelji naganjali v tem obziru laške poslance, potem bi se dalo lahko kaj dušeti; drugače pa pojde težko, kajti poslanci obeh narodnosti so v ravnotežju in Lahji nasprotujejo z vsemi silami povišanju plač učiteljem.

Posl. dr. Tuma je govoril prav obširno, temeljito in popularno o vipavski železnici; njegov govor, katerega najtopleje priporočamo, prinese „Soča“ v prilogi.

Ker se ni javil nobeden drugi govornik, je predsednik, ko se je poslancem izreklo popolno zaupanje na njih neumornem in tudi vspešnem delovanju, zaključil javni shod in povabil na zaupen pogovor zastopnike občin in druge veljake, kakor je nasvetoval dr. Tuma, dovršivši svojo razpravo.

Zborovalci so se podali v gorenje Rebkove prostore, kjer so se živahno pomenkovali. Po daljšem medsebojnem razpravljanju je predlagal po-

Različne vesti.

Njegovo Veličanstvo, presvetli cesar, povrnili se je na Dunaj sinoč, potem, ko je mesec dni bival v Budimpešti. Na kolodvoru zbrano občinstvo je navdušeno pozdravljalo vladarja.

Mestni svet tržaški. Predsinočna, XXVI. javna seja našega mestnega zastopa je vredna, da jo zabeležimo v zgodovino tržaških Slavanov. V mestni dvorani tržaški se je dogodil že marsikateri škandal, a dogodki v poslednji seji niso le škandalozni, ampak oni pričajo glasno o paševanju izvestnih elementov in pa o tesni zvezi, ki vlada med prvaki žido-liberalizma in pa — mularijo na galeriji. „Liberalna“ večina občinskega zastopa se je drznila sesti na sodni stol, pred katerega je pozvala svetovalca Goriupa in mu izrekla grajo, a mularija na galeriji je tulila samega veselja: „fora i ščavi!“ A gospod župan-predsednik? No, kakor znano, ima gospod župan tržaški z galerijo mestnega sveta mnogo potrpljenja; dobra duša je, ki tudi drugim privoščja nedolžnega veselja. O tej „potrpežljivosti“ gospoda župana izrekel je celó njegov čestilec „Mattino“ ostro grajo. A seja je bila znamenita — tudi po tem, da je večina loputnila v obraz katoliškemu čustvu.

Prisotnih je bilo 41 svetovalcev. Po odobrenju zapisnika XXV. seje je priobčil župan, kako sijajno so ga vsprejeli in počastili v Tridentu, ko je bil nesel tja tisti bronasti venec „v imenu mesta Tržaškega“ za Dantejev spomenik. Povdarjal je pobratimstvo Trsta in Tridenta ter izjavil, da se je zasebno že zahvalil občinskemu zastopu tridentinskemu, toda želi pooblaščenja, da bi to smel storiti tudi službeno. Zbor mu je dal seveda od srca rad zaželjeno pooblaščenje. — Nadalje je priobčil, da je poljedelsko ministerstvo rešilo vprašanje o dovoljenju za napeljanje Bistrice in sicer povoljno za tržaško občino.

Nadalje je priobčil župan, da je katoliško društvo tržaško dne 11. t. m. pismeno protestovalo proti temu, da se mestni svet ni udeležil procesije v čast Materi Božji in da dotičnega dne mestna palača ni bila odičena. Predsedništvo omenjenega društva prosi, da bi se ta protest priobčil mestnemu svetu samemu, kajti društvo si je gotovo, da ni daleč dan triumfa katoličanstva. (Hrup in kričanje na galeriji.) Spregovoril je svetovalec Benussi. Trdil je, da je katoličan tudi on, a da vendar ni s takimi katoliki, kakor so oni, ki protestujejo. Kajti isti predstavljajo le same sebe, sanjarijo o oživiljenju posvetne vlade papežev in zapravljajo denar za sijajne obhode in dragocene procesije. To je le mala gruča oseb, med njimi je tudi takih, katere pokriva duhovniška suknja. V svojem protestu govore o zmagi krščanstva. Tudi govornik želi te zmage, kajti potem bodo uničeni prav oni, saj je tudi Kristus spodil kupčevalce iz tempeljna. Vlada lahko uleži svoj „veto“ proti sklepom zbornice, a ni dovoljeno komur si bodi, da bi arogantno sodil naše ukrepe. Taki ulogi ni smeti dopuščati časti, da bi bila le za trenotek v mestnem arhivu. Zatorej predlaga, da naj se ta protest odbije in se ga vrne katoliški družbi. Ta predlog je obveljal z večino glasov. Galerija je ploskala in kričala od veselja. A mahoma je navstal mir, ko se je prijavil za besedo svetovalec in znani „patrijot“ dr. Spadoni. Toda, koj ob uvodu njegovega govora, ko je omenil, da so bili dne 18. t. m. na shodu „nekega slovenskega društva“ na Proseku tudi štirje svetovalci zastopniki okolice, navstal je zopet hrup in žaljivo kričanje zoper zastopnike okolice. Župan je posvaril galerijo in zagrozil, da jo da izprazniti, ako bi se še pojavila nasprotstvom proti komurkoli. Dr. Spadoni je nadaljeval, rekši, da je svetovalec Goriup na omenjenem shodu jako ostrimi besedami napadal mestni svet in žalil kolego dr. Veneziana (kričanje: „Viva Venezian!“), katerega spoštujeta in visoko cenita on in ves mestni zastop. Zatorej je prisotnost svetovalca Goriupa nemogoča v tej dvorani. . . . Pri teh besedah je navstal na galeriji strašen ropot in vrišč. Besna fakinaža je tulila: „Fora Goriup!“ „Fora i ščavi!“ In ker ploskanje in kričanje ni hotelo nehati, ukazal je župan izprazniti galerijo. Izpraznenje se je pa vršilo zeló, zeló počasno, in med tem je dr. Venezian nadaljeval in dovršil svoj govor. Stavil je nujni predlog: „Mestni svet izraža svojo pohvalo občinskemu funkcionarju gospodu Vidussiju na njegovem ener-

gičnem in korektnem postopanju, v tem ko oboja nespodobno vedenje svetovalca Goriupa na shodu na Proseku proti občinskemu zastopu“. Fakinaža na galeriji, ki je, kakor rečeno, jako počasno ostavljala svoje „vzvišeno stališče“, je pozdravljala ta predlog zopetnim ploskanjem in tuljenjem.

Ko se je slednjič galerija vendar izpraznila, dobil je besedo svetovalec Goriup. Rekel je po prilici: Svetovalec Spadoni je rekel, da jaz nisem vreden sedeti v tej dvorani. A v katerem službenem porečilu o tem shodu pa je čital moj govor? Mar je siguren, da ono, kar se mu je sporočilo, točno odgovarja mojim besedam? Moj govor je bil od besede do besede objavljen v tukajšnjem listu „Edinost“. Morda ga poznajo gospóda. (Glasovi: Ne! Ne!) No, to je bil moj govor in zadati morem svojo pošteno besedo, da nisem rekel ničesar več. Nikdar me ni pretrgal občinski komisar g. Vidusso, dokler sem govoril o občinskem svetu in o občinski upravi; pretrgal mi je besedo le tedaj, ko sem govoril o peronosperi in o škodi, ki jo je povzročila ter sem dolžil magistrat, da ni storil potrebnih korakov za odpis davkov. — Kar se dostaje gosp. Veneziana, nisem rekel ničesar žaljivega o njem; res je, da sem rabil besedo „Žid“, to priznavam, a to sem storil, ko sem govoril o žaljivih besedah, ki jih je bil izustil svetovalec Venezian v mestnem svetu o Slovencih. Globoko v spomin so se mu utisnile besede, da so predniki Slovencev prišli sem doli krast in požigat. Po dru. Spadoniju navedeni odstavek niso prav prevedeni. Gospóda naj si da prevesti „Edinost“ in tam najde vse ono, kar sem rekel.

Svetovalec Spadoni je odgovoril na to, da si je dal prevesti „Edinost“ (!) in da je našel, da je rabil svetovalec Goriup za izražanje besede „Žid“ neki izraz, ki ima v slovenščini jako zaničljiv pomen. Nadalje da je rekel Goriup, da se je bil izrazil svetovalec Venezian: „Slovani so narod tolovajev, ki so došli semkaj, da sčuvajo in kra-dejo“, a Venezian da tega ni rekel nikdar.

Svetovalec Goriup se je na te trditev oglašil protestovaje, da to ni tako in da je prevod pogrešen.

Na to se je oglašil E. Rascovich. Ta „liberalec“ je zatrdil, da je svetovalec Goriup rabil besedo „Žid“ in da je ta beseda vsakako žaljivega pomena z ozirom na današnje politiško položaje. Nadalje je rekel, da Slovani v svojem sovraštvu proti Lahom niso nič kaj izbirčni v sredstvih, in to da je nov dokaz, da Slovani niso čuvarki svoje narodnosti, ampak le zagriženi sovražniki italijanske narodnosti. Ž njimi ni možen viteški boj na ograjenem polju; oni imajo zastavo klerikalstva in temote; kjer je izkazati čast verigam in palici, tam gotovo najdeš Slovana (!). Zato priporoča, da zbor sprejme Spadonijev predlog.

Zatem je izjavil svetovalec Venezian, da ne more stopiti tako nizko, da bi ga užalila beseda, ki jo je rabil svetovalec Goriup. Dasi se je odpoval verit svojih dedov, se nikakor ne čuti žaljenega, ako ga kdo zove „Židom“, ker previsoko ceni svoje roditelje. — Zahvalil se je Rascovichu in Spadoniju, da sta se tako kolegijalno potegnila za njegovo stvar. Slednjič izjavlja, da ne bode glasoval o Spadonijevem predlogu. (Kakovo kavalirstvo, ko je vedel, da bode itak večina na njegovi strani! Op. stavčeva).

Oglašil se je zopet svetovalec Goriup, izrazivši svoje obžalovanje na tem, da občinski uradnik v svojem službenem poročilu ni povedal resnice. Naj se pozove Vidusso pred župana in naj se mu (Goriupu) stavi lice v lice. — Govornik je potrdil, kar je bil izjavil poprej in je dodal le še to, da, ako bi mu bila tudi v naglici ušla kaka ne povsem premišljena beseda, bi ne bila na tem kdo zna kakšna težka, niti nova stvar.

Svetovalec Schellander je na to izjavil, da mu se vidi predlog Spadonijev prenačen. Predno se obsodi tovariš in izreče pohvalo občinskemu uradniku, treba je stvar preiskati. Zatorej predlaga, da naj se imenuje v ta namen posebna komisija.

Župan je dal na to Venezianov predlog na glasovanje in je isti bil vsprejet s 24 glasovi proti 15.

Svetovalec Goriup je v očigled temu glasovanju izjavil, da polaga svoj mandat kakor svetovalec in je šel iz dvorane.

slanec Grča, naj bi se pooblastila državna poslanca grof Alfred Coronini in dr. Gregorčič, da naprosita v imenu vse doline za podelitev koncesije za zgradbo vipavske železnice. Ona dva stase toliko trudila za železnico in jo tudi srečno dobila, ona dva tudi gotovo doženeta vso to stvar nam v prid. Dovolj naj se jima, da pokličeta v ta odsek še drugih veljavnih mož.

Vsi seljaki so obkolili grofa Coroninija in dra. Gregorčiča, prošé ju, naj vsprejmeta ta posel. Po daljšem pogovarjanju se je oglašil dr. Gregorčič, rekoč: Zahvaljujem se vam na izkazanem zupanju ter vam naznanjam, da vspejmeva vaš nalog; trudila se bodeva, da stvar dovršiva častno. Vi pa morate imeti tudi nekoliko potrpljenja, ako ne bi šlo vse, kakor bi hotela; uverjeni pa bodite, da bodo vse najine moči naperjene le v to, da koristiva vam. Da bodo v odseku, ki bode prosil koncesije, dostojno zastopani tudi veljaki vipavske doline, pozvala sva še druge gospóde, naj se nama pridružijo in sicer te-le: veleposestnika Casa-grande-a iz Ajdovščine, svetokriškega župana Trpina, dornberškega župnika Ivančiča, biljskega tovarnarja Zavnika in dr. Tumo kakor pravnega konsumenta. Naznanjam vam nadalje veselo vest, da je g. grof Fran Coronini, ki je že toliko daroval goriškim Slovincem, dal za zgradbo vipavske železnice svoto dva tisoč goldinarjev. Urnebesni živio-klici so zaoreli v dvorani po tej izjavi. Pevski zbor svetokriški je zapel, a vmes je bilo čuti vsklikanje: „Živio oče vipavske železnice“.

Kmalu potem so se poslovlili poslanci med navdušenimi pozdravi. Pevci so stopili na piano ter zapeli v odhod cesarsko pesem, med tem ko so orili nepopisljivo radostni klici iz navdušenih prs vipavskih narodnjakov.

Ta shod je možno označiti najbolje, ako ga imenujemo „ljudska sodba“, kajti na njem je obsodilo naše trezno ljudstvo javno in svečano vse spletke Italijanov, ki so bili napeli vse moči, da bi dobili v svoje kremplje tudi isto vipavsko železnico, kateri so le nasprotovali vedno in za katero niso žrtvovali niti vinarja. Ljudstvo, in to razumno, je obsodilo vse nakane naših nasprotnikov in uničilo njih spletke, četudi stojé za njimi mogočne in uplívne osebe, ki jih podpirajo v njih sebičnih namenih. Čast in hvala našim neumornim poslancom, a čast in hvala tudi ljudstvu, ki jih podpira v trudapolnem in mučnem delovanju!

Dopolnilna volitev na Kranjskem. Na včerajšnji volitvi jednega poslanca v deželni zbor kranjski namesto pok. poslanca Kluna za volilni okraj Kočevje-Ribnica, je bil izvoljen kandidat narodne stranke, g. sodnik Višnikar z 44 glasovi. Kandidat konservativne stranke, Ignacij Merher, je dobil 34 glasov. — Mi se nismo hoteli utikati v to volitev iz poznanih razlogov. Tudi danes se hočemo omejiti le na par kratkih opazek, da povemo, kar nismo hoteli reči pred volitvijo. In še tega najbrže ne bi rekli, da nam ni došla vspodbujja za to iz konservativnih krogov kranjskih. Danes povemo naravnost, da nam je popolnoma prav, da je bil izvoljen Višnikar. Ne zato, ker morda soglašamo s tem gospódom — to je znano, da ne soglašamo — ampak zato, ker vendar ni nikake primere med obema kandidatoma, ako ju sodimo se stališča potrebne kvalitete poslančeve. Konservativna gospóda so bili to pot jako nesrečni v izbiranju kandidata; to menenje je zavladalo tudi v velikem delu konservativne stranke. Priznavamo, da v deželnem zboru morajo biti zastopani vsi stanovi in najmanje bi si hoteli mi doteknuti osebne časti g. Merherja, ali to rečemo, da vsaki stranki je dolžnost imeti pred očmi, da deželni zbori so parlamenti, v katere sodi le svet posamičnih stanov! In grajati treba vsako stranko, ki spušča izpred očíj to potrebo. Torej ne iz politiških ozirov, ne iz ozirov na naš domači prepír, ampak se stališča stvarne kvalitete obeh kandidatov smo zadovoljni, da se je volitev izvršila tako, kakor se je.

Volitev na Ogerskem. Dosedaj je znan vspeh 364 volitev. Voljenih je 249 liberalcev, 29 narodne stranke, 42 košutovcev, 8 Ugronove skupine, 16 ljudske stranke, 12 tacih, ki ne pripadajo nobeni stranki. V 8 okrajih treba ožje volitve. Liberalci so na dobičku za 51 mandatov. Znamenito je, da je propadel znameniti pisatelj Moric Jokai, dasi je bil kandidat vladne stranke. Ali je morda to kazen za to, da je bil njegov programni govor nekako zmeren?!

Kmalu za njim sta šla iz dvorane prisotna okoličanska svetovalec Dollenz in Vatovec.

Seja je nadaljevala. Pričela je razprava o vodovodni ponudbi inženirjev P. in B. Schick. Po kratki razpravi pa je predlagal svetovalec Morpurgo, da naj se seja pretrga, ker je že pozno in naj se nadaljuje naslednjega večera. Ta predlog je vsprejel zbor soglasno, vsled česar je župan pretrgal sejo.

O p o m b a. To poročilo smo sestavili po poročilih italijanskih listov, kajti našemu poročevalcu absolutno ni mogoče priti ni v dvorano niti na galerijo, ker so bile vse vstopnice oddane za naročene razgrajače. Obljubljeni pa so nam avtentični podatki v popolnjenju tega poročila.

Radi praznikov bode imelo današnje večerno izdanje prilogo. V tem izdanju prinesemo tudi obširnejše poročilo o razpravi gospodov dr. Abram in doktorand Slavik proti župniku Jurci in navodila za reklamacijsko postopanje proti volilnim listam za tržaške volitve.

Beseda v spravo. Iz Trsta nam piše rodoljubka: Veseljem pozdravljam misli rodoljubkinj, izražene v „Edinosti“ št. 128. Narod slovenski potrebuje v resnici takega lista, ne le radi ženstva samega, temuč v prosep vsega naroda. V „Slovenki“ naj se izražajo misli, nazori, težnje, potrebe ženstva, in Slovenci naj potem premišljajo, sodijo in pomagajo. Nihče ne more ustreči vsem ljudem. Dal Bog, da bi „Slovenka“ ustregla vsem pravičnim! Potem bode gotovo imela dovolj podpore in življenje bilo bi jej zajamčeno, kajti podpirali in priporočevali bi jo vsi pravični listi. Tu gre za vzvišene ideje v blagor človeštva, upam torej, da bodo tudi strogo konservativni listi priporočali toplimi besedami našo „Slovenko“.

Tudi „Rекреazione“ bi storila s tem le svoje sveto dolžnost in bi dala tako zadoščenja pravičnemu listu „Edinost“, zoper katerega se je pregrešila že večkrat, morda ne iz hudobije, temveč iz človeške slabosti. Čitam „Edinost“, čitam „Rекреazione“. Prva je pisana v katoliškem duhu, druga je katoliški list. Iz obeh listov veje krščanska ljubezen. Oba lista težita po enem in istem idealu — po popolnosti. Na svetu pa ni nič popolnega, torej se tudi najpravičnejši lahko pregreži po človeški slabosti. Grešiti je človeško; a odpustiti je krščansko. Pametni ljudje naj razsodijo, v katerem listu je več krščanske ljubezni: ali v onem, ki piše „na ogenj žnjim“, ali v onem, ki mu to odpušta? Poreče morda kdo, da je to le hinavstvo, kar piše „Edinost“. Za božjo voljo, vsakdo naj čita „Edinost“, naj premišlja in sodi ter naj se prepriča, veje-li v tem listu krščanska ljubezen ali ne! Pustimo osebne mrznje, ko gre za vzvišeno idejo, katera ne pozna maščevanja, spravlja sovražnike in ki daje vsakemu jednako pravo.

Dostavek uredništva. Radi smo dali prostora spoštovani dopisateljici, ker vidimo, da jej je lep namen. Ali povedati jej moramo, da slabo pozna ljudi, ki si prisvajajo ulogo predstaviteljev katoliške misli med tržaškimi Italijani. Ti ljudje nočejo sprave, ker jim tega ne dopušta njih laški fanatizem. Nočejo sprave, ker vedó, da sprava bi bila mogoča le na podlagi enakopravnosti: pripoznati bi morali Slovencem vsa prava! Tega nočejo, ker jim je v prvi vrsti do širjenja italijanske propagande! Mi smo pokazali povodom procesije Matere Božje, da smo pripravljene v spravo in da umemo tudi pozabljati in — odpustiti! Najstrožji sodnik nam mora pripoznati, da je bilo naše postopanje najkorektnije s katoliškega stališča. Mi smo ponudili roko, a oni? Ne le, da niso hoteli seči v našo roko, ampak še udarili so prav po nekrščanski po tej spravljivi roki. Mi smo hoteli, da bodi ona cerkvena slavnost velika ukupna manifestacija verskega čustvovanja, a oni so jej prav demonstrativno pritiskali na čelo tudi znak italijanske demonstracije. A tudi to nas ni moglo odvrtiti od naše poti; grajali smo sicer, ali ostali smo dosledni v službi plemenitih namenov našega vladike. In ponavljati moramo zopet in zopet, da je po velikem delu zasluga našega življa, da je došlo vendar do sijajne manifestacije! Oni okoli „Amica“ in „Rекреazione“ pa bi bili izvestno raje videli manjšo manifestacijo, da bi le bila — brez Slovencev. Taki so, taki ostanejo in ne spremenijo jih tudi vaša spravljiva beseda. Mi si umivamo roko, sklicujé se na resnico, da tudi najmiroljub-

neji človek ne more živeti v miru, ako tega noče njega sosed.

Zopet nekaj s pošte. Iz Gorice naa pišejo: Neki Slovenec iz Gor. Cerova pri Kojskem na Goriškem ima brata v Montevideo v Ameriki. Hotel mu je poslati nekaj denarja. V ta namen je šel na goriško pošto, da povpraša tamkaj, ako pošta sprejme denar za omenjeni del sveta. Poslušal je, izpolnil nakaznico in jo vročil pošti. To se je dogodilo dné 12. oktobra. Nekaj dni pozneje je dobil vabilo, naj pride v Gorico po svoj denar, ker ga Goriška pošta ne more naprej odposlati. Prišel je v Gorico dné 19. oktobra in vprašal za vzrok; odgovorili so mu, naj pošlje denar v zapечатem pismu. Storil je, kakor so mu velevali in potrosil 48 nč. za znamke. Zadovoljen je odšel domov! Dne 22. oktobra pa je dobil od poštnega urada v Kojskem nekaj „aviso“ v nemško-češkem jeziku. Razumel je le toliko, da je denar še vedno v Gorici. Prišel je v Gorico dné 23. in šel na pošto, da se prepriča, za kaj da gre. Na pošti je govoril slovenski, uradnik pa je zahteval, naj govori italijanski. Seveda se mož ni dal ugnati v kozji rog, nego je zahteval, naj mu povejo, zakaj niso odposlali denarja? Odgovorili so mu, naj le gre na Kojsko, kjer ga čaka pismo z denarjem, tam da zve vse. Šel je torej na Kojsko. Tam je dobil pismo polno poštnih pečatov — eden je nosil ime „Bologna“ in opazko v italijansko-francoskem jeziku, katere mož ni razumel. Opazka se je glasila v italijanskem jeziku „Al mittente perchè l'Uruguay non partecipa al cambio assicurato“. Ne vemo, da-li je bila opazka prilepljena v Gorici ali pa na katerem drugem poštnem uradu. To pa znamo dobro, da je mož imel veliko stroškov in izgube časa, ker mu poštni uradnik v Gorici ni znal povedati, da-li je dopustna taka pošiljatev v inozemstvo ali ne. Ako torej sami poštni uradniki ne vedó, kaj se sme pošiljati v ta ali oni del sveta, česa moremo potem zahtevati od priprostega čevljarja-odpošiljalca iz gor. Cerova, kateremu ni potreben zrelostni izpit, kakor poštnemu uradniku! Poštni uradnik je moral povedati možu precej, da niso dopustne v ta del sveta ne nakaznice, ne denarna pisma, in mož bi si bil prihranil zraven potrošenega denarja tudi zgubljeni čas!

Odbor akad. društva „Slovenija“ sestavlja se je v svoji prvi seji tako-le: predsednik iur. Anton Nagode; podpredsednik iur. Valentin Žun; tajnik iur. Franc Geršič; blagajnik: phil. Ivan Košnik; knjižničar: phil. Hinko Vodnik; arhivar: iur. Franc Novak; gospodar: med. Josip Tičar; namestnika: iur. Franc Vindišar; iur. Josip Ferjančič.

Proti mali loteriji. Dunajski poluslužbeni „Fremdenblatt“ poroča: V finančnem ministerstvu proučujejo, kakó primernimi odredbami omejiti malo loterijo. Med ostalim nameruje se skróiti število loterijskih nabiralnic in pa število žrebanj. Dandanes se vrši žrebanje, kakor znano, v osmih loterijskih uradih in sicer na Dunaju, v Lincu, Gradcu, Brnu, Pragi, Lvovu, Trstu in Inomostu. Govori se, da bode bržkone odpravljeno žrebanje v Trstu in Inomostu.

Lakota — grozen gost. Ta grozen gost se je naselil v Simli, v britiški vztočni Indiji. Umiranje od lakote: to je najstrašnejša obsodba za vsako upravo. A ta gost se je kaj rad naselja po onih krajih Azije, kjer gospodujejo Angleži — pohlepni kramarji brez srca. To nam tudi pojasnuje, zakaj da v Aziji rasteeta vsopredno popularnost Rusije in mrznja da Angležev! In ta prikazen je velikega pomena za vso mejnarodno politiko.

Koledar. Danes (31.): Volbenk (Volfgang), škof. — Jutri (1. novembra): XXIII. pobinkoštna nedelja. God vseh svetnikov. — V ponedeljek (2.): Just muč. (Vseh vernih duš.) — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 6. uri 42 mie., zatoei ob 4. uri 45 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 16 stop., ob 2 pop. 19.5 stop. C.

Najnovejše vesti.

Dunaj 30. Poslanska zbornica je vsprejela domovinski zakon v tretjem branju. (Pohvala in ploskanje.) Potem se je vršilo drugo branje vladne predloge radi oddajanja soli za živino po znižani ceni.

Rim 30. Kardinal knez Hohenlohe je danes umrl. Zadel ga je káp.

Budimpešta 30. Dozdaj je voljenih 256 liberalcev, ki so pridobili 57 volilnih okrajev, večinoma od narodne stranke in Ugronove skupine. Poslednja je skoro uničena. Ugron sam je podlegel. V obče se mir ni kalil, le v dveh občinah so bili spopadi. Orožniki so streljali in so ubili dve osebi, dve pa težko ranili.

Bukarešta 29. Mesto je v zastavah za prihod kralja arbskega. Kralj doспе jutri popoldne.

Lizbona 29. Na obali portugalski so bili silni viharji. Neka ladija je šla pod vodo in se je potopilo 14 oseb.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 7.85 7.86 ršenica za pomlad 1896 — do — —. Oves za pomlad 5.95—5.97 Rž za jesen — — —. Koruza za sept.-okt. — — —. Pšenica nova od 78 kil. f. 7.80—7.85 od 79 kilo. 7.90—7.95. od 80 kil. f. 7.95—8.00 od 81. kil. f. 8.05 8.10 od 82 kil. f. — — —. Ječmen 5.10—5.30. prosa 5.15—5.30.

Pšenica: Ponudbe pri omejenem povpraševanju. — Prodaja 10.000 met. stot. Vreme: oblačno.

Praga. Neratuirani sladkor for. 12.10, oktober-december 12.17 1/2, mirno.

Havre. Kava Santos good average za oktober 64.75 za februar 64.50. mlačno.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst a carino vred odpošiljatev precej f. 84—84.25 Concasse 85.25— —. Četvorni 86— —. V glavah sodih 87.50— —.

Hamburg. Santos good average za oktober 52.75 za dec. 53.50. za mare 1897. f. 53.75 mirno.

Dunajska borza 30. oktobra 1896

	včeraj	danes
Drjavni dolg v papirju	101.05	101.10
„ „ v srebru	101.10	101.05
Avstrijska renta v slatu	122.—	122.—
„ „ v krouah	101.15	101.15
Kreditne akcije	365.90	365.50
London 10 Lst.	119.75	119.75
Napoleoni	9.53	9.53 1/2
20 mark	11.74	11.74
100 Italj. liv	44.42	44.40

Listnica uredništva.

Nedavno nam je pisal nekdo iz Barkovelj v imenu — kakor pravi — mnogih Barkovljanov, da se jim čudno sdi, da tako malo pišemo o zavarovalnici proti nezgodam. Potem pa je dodal jako — čudno zahtevam, da naj bi šli mi posvedovat o slučajih, ko se Slovincem krivica godi v onem zavodu. Nočemo pripovedovati g. dopisniku, kako skromno so odmerjene sile v našem uredništvu — tako skromno menda ne pri nobenem slovenskem listu v razmerju s delom —, ampak povedati mu moramo, da nima pravega pojma o dolžnostih javnih glasil. Nam ni dolžnost, da bi iskali konkretnih slučajev za splošno trditve, ampak o bčinstvu je dolžnost, da nam prijavlja take slučaje, a nam je potem dolžnost, da jih priobčujemo v listu. Le ne preveč zahtevati od siromašnega slovenskega urednika!

T. T. v Trstu. Ne smatrajte našega molka kakor preziranje. Saj vidite, koliko narodnega dela je sedaj. Prosimo malo potrpljenja. Srčen pozdrav.

Prva tržaška tvornica dvokoles
spojena z mehanično delavnico
A. B. FANO
TRST - Via Nuova 9 - TRST.
TVORNICA DVOKOLES

po pravem angleškem tvorju in snovi
Ta tvornica popravlja in izdeluje povsem nova kolesa, nikilira in ferniži jih na ogenj. Sprejema se nikiliranje koles vsake snovi na električno oksidicijo zlatenje, srebrjenje, kotlovinanje in galvaniziranje. V zalogi so vedno kolesa lastnega izdelka po najnižjih cenah. Vse druge potrebščine za kolesa po tvornici cenl gg. skladnikom in prekupčevalcem prodaja se po odbitku na ceni.

ANTON ZIGOJ
brivec v Trstu, ulica Stadion št. 1 (v hiši g. F. Žitka)
se priporoča najlepše slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk. Ima na razpolago vsakovrstne vonjave.

Praško domače mazilo
iz lekarne
B. Fragner-ja v Pragi
je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hladi. — V puščah po 35 in 25 nč. Po pošti 6 nč. več.
Razpošilja se vsak dan.
Vsi deli embalaže imajo zraven stoječo zakonito deponovano varstveno znamko.
B. Fragner,
lekarna „pri črnem orlu“, v Pragi
Mala stran, vogel Spornerejeve ulice 203.